

Povzetek projekta Po kreativni poti do znanja 2017 – 2020, 1. odpiranje, za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Stanje in potenciali rabe vodnih virov na območju občine Vitanje s poudarkom na pitni vodi

- **V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovu (neustrezno področje izbrišite):**

3 - Družbene, poslovne, upravne in pravne vede

2. V sodelovanju z:

Prijavitelj: Univerza v Ljubljani

Nosilec projekta: Filozofska fakulteta

Partner 1: ATELJE PIANO, Atelje krajinske arhitekture, Saša Piano, s.p.

Partner 2: Občina Vitanje

3. Besedilo:

- **Opreделите problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta**

Ključni problem, ki ga naslavlja projekt, je neskladnost med izdatnostjo vodnih virov v občini Vitanje in njihovo dejansko rabo. Vitanjsko Pohorje je zaradi nepropustnih kamnin lokalno in regionalno pomembno povirno območje. Kljub izdatnosti vodnih virov in rabi vitanjske pitne vode v širši celjski regiji je v občini Vitanje na javni sistem oskrbe s pitno vodo priključenih le 270 gospodinjstev od skupaj 700 oziroma le dobra tretjina. Večina gospodinjstev razpolaga s svojimi vodnimi viri, a je njihova evidenca izredno pomanjkljiva. Trajnostno načrtovanje rabe vodnih virov v občini Vitanje se zato srečuje z več izzivi:

- pomanjkanje ustreznih evidenc glede lokacije, vrste in rabe vodnih virov, predvsem za potrebe zagotavljanja pitne vode,
- velika vloga individualnih sistemov zahteva ozaveščanje uporabnikov lastnih virov pitne vode glede njenega varovanja,
- premalo ovrednoten pomen pitne vode v lokalnem okolju in celotni Celjski kotlini.

Nepopolne evidence vodnih virov otežujejo izdelavo kakovostnih strokovnih podlag za pripravo prostorskih aktov. Zato je potrebno razviti inovativne modele zbiranja relevantnih podatkov, ki bodo prenosljivi na druga sorodna problemska območja. Vzpostavitev ustreznih javnih evidenc, priporočil in usmeritev za trajnostno rabo vodnih virov, predvsem virov pitne vode, pa so manjkajoča podlaga za sprejemanje ustreznih razvojnih odločitev ter participativno sodelovanje prebivalcev in relevantnih deležnikov v občini Vitanje.

- **Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta**

Projekt Stanje in potenciali rabe vodnih virov na območju občine Vitanje s poudarkom na pitni vodi je na podlagi interdisciplinarnega pristopa študentov geografije, krajinske arhitekture in varstva okolja ter njihovih pedagoških in delovnih mentorjev razvil inovativni model za zbiranje podatkov o vodnih virih, to je oblikovanju evidenc potrebnih za učinkovito načrtovanje rabe in varovanje vodnih virov, predvsem virov pitne vode v občini Vitanje. Model vključuje zbiranje obstoječih podatkov o vodnih virih iz različnih javnih baz podatkov in oceni njihove kakovosti, terenski popis vodnih virov (oblikovan je bil popisni list, izveden pilotni popis, opravljena primerjava med rezultati popisa in znanimi podatki iz javnih evidenc vodnih virov, ki se uporabljajo za vodooskrbo) ter anketa za proučitev problematike vodooskrbe in odnosa prebivalcev do vodnih virov. Na osnovi izkušenj iz popisa vodnih virov, rezultatov ankete in delavnice z relevantnimi deležniki so bile opredeljene usmeritve za trajnostni prostorski razvoj na področju vodnih virov v občini Vitanje ter evidentirani potenciali za prihodnji razvoj na področju trajnostne rabe vodnih virov. Oblikovane so bile krajinsko-arhitekturne rešitve za oblikovanje izbranih vodnjakov v naselju Vitanje z namenom promocije

trajnostne rabe vodnih virov, njihovega večplastnega varovanja (kot javnega dobra, kot kulturne in tehnične dediščine) in tudi spodbujanja druženja lokalnega prebivalstva.

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

Gospodarska družba je s projektom pridobila inovativen in na primeru občine Vitanje preizkušen metodološki pristop za obravnavo vodnih virov na območjih z neurejenimi evidencami in veliko odvisnostjo prebivalcev od individualnih sistemov vodooskrbe, ki ga bo lahko uporabila kot poslovni model za pripravo strokovnih podlag na področju prostorskih aktov na lokalni in regionalni ravni ter na področju spodbujanja trajnostnega prostorskega razvoja s poudarkom na varovanju vodnih virov. Glede na pričakovane podnebne spremembe, ki bodo pomembno vplivale na razpoložljive vodne vire, in vedno večje zavedanje o pomenu kakovostne pitne vode, se je s projektnimi izkušnjami pomembneje izboljšale možnosti gospodarske družbe (referenca, metodološki pristop) za pridobitev novih poslov. Občina Vitanje je s projektom pridobila pomembne informacije o stanju na področju vodnih virov s poudarkom na pitni vodi na svojem območju, kar bo vplivalo na nadaljnje korake na področju trajnostnega razvoja občine. Projekt je prispeval k promociji trajnostnega razvoja v občini Vitanje s poudarkom na trajnostni rabi vodnih virov oziroma virov pitne vode.

4. Priloge:

- Slikovno gradivo:

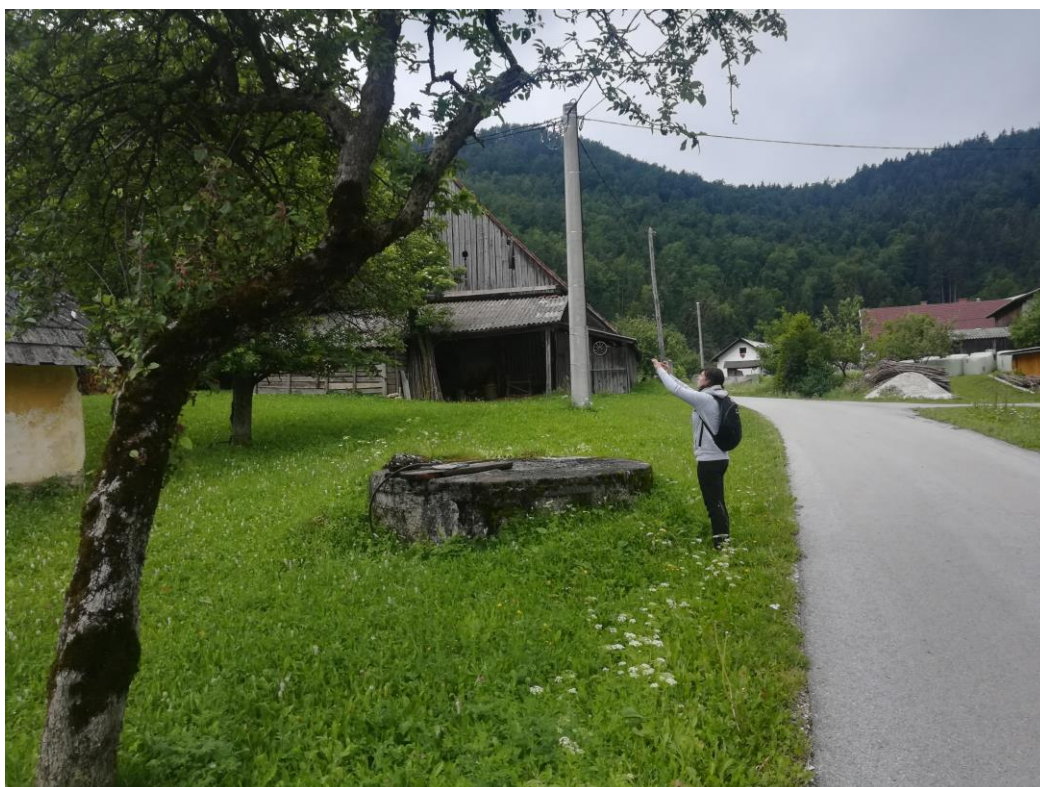
Slika 1: Zasnova ureditve vodnjaka Hriberca v naselju Vitanje (zasnova: Kristina Omovšek, Ana Pečnik)

Slika 2: Uvodno seznanjanje z vodnimi viri in vodooskrbo v občini Vitanje (foto: Kristina Omovšek)

Slika 3: Študenti pri terenskem delu: popis vodnih virov na izbranih pilotnih območjih v občini Vitanje (foto: Kristina Omovšek)

Priloga 5: Terensko proučevanje vodnih virov zahteva posebne metode in tehnike dela (foto: Kristina Omovšek)

